

2021/2170(INI)

YTTRANDE

från utskottet för sysselsättning och sociala frågor

till utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män

över kvinnofattigdom i Europa
(2021/2170(INI))

Föredragande av yttrande (*): Dragoş Pîslaru

(*): Associerat utskott – artikel 57 i arbetsordningen

PA_NonLeg

FÖRSLAG

Utskottet för sysselsättning och sociala frågor uppmanar utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

- A. Utrotning av fattigdom är en av EU:s prioriteringar enligt artikel 3 i EU-fördraget och artikel 34 i stadgan om de grundläggande rättigheterna och ett överordnat mål inom den europeiska pelaren för sociala rättigheter samt återspeglar EU:s åtagande att bekämpa fattigdom i sin politik.
- B. Jämlikhet och icke-diskriminering tillhör EU:s grundläggande värden enligt fördraget om Europeiska unionen och Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Jämställdhet är en prioriterad fråga för EU och ingår i alla politikområden på EU-nivå och nationell nivå. Under 2019 befann sig nästan 91,3 miljoner människor i EU i riskzonen för fattigdom eller social utestängning. EU har inte uppnått sitt 2020-mål att minska risken för fattigdom och social utestängning med minst 20 miljoner människor. Ett av unionens nya överordnade mål är att minska risken för fattigdom och social utestängning med minst 15 miljoner människor till 2030.
- C. Enligt Eurostat löpte kvinnor i EU större risk för fattigdom och social utestängning än män under 2020, då 51,4 miljoner kvinnor (22,9 %) var utsatta för en sådan risk, jämfört med 45 miljoner män (20,9 %).¹ Detta berodde främst på bristande jämställdhet och diskriminering, bland annat på arbetsmarknaden, under hela livet. Fattigdomen bland arbetande kvinnor skulle kunna minska om kvinnornas lönenivå var lika hög som männens.
- D. Kvinnor från mer utsatta grupper, till exempel unga kvinnor, kvinnor med funktionsnedsättning, kvinnor med migrantbakgrund, romska kvinnor, kvinnor som tillhör religiösa eller etniska minoriteter och hbtqi+-kvinnor, utsätts för ytterligare och intersektionella former av diskriminering i tillgången till utbildning, hälso- och sjukvård, sysselsättning och social service och löper därför större risk för fattigdom.
- E. Jämställdhetsintegrering är ett viktigt verktyg i arbetet med att anlägga ett jämställdhetsperspektiv på all EU:s arbetsmarknads- och socialpolitik i syfte att främja lika möjligheter och bekämpa alla former av diskriminering av kvinnor.
- F. Det saknas fortfarande tillräckliga könsspecifika fattigdomsuppgifter i EU och medlemsstaterna, vilket hämmar analysen och den politiska processen på alla nivåer.
- G. När det gäller fattigdomsuppgifter räknas hushållet som en statistisk enhet, varför det är hela hushållets fattigdom som beaktas, utan någon hänsyn till bristande jämställdhet sett till resursfördelningen inom hushållet, vilket gör det svårt att få fram tillförlitliga könsuppdelade uppgifter.
- H. Covid-19-krisen har fördjupat de redan befintliga klyftorna och har haft en allvarlig

---

¹ Eurostat. *Living conditions in Europe*, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Living_conditions_in_Europe_-_poverty_and_social_exclusion&oldid=544210

inverkan på arbetsinkomsten och välståndet samt förvärrat situationen för personer som lever i fattigdom och gjort att framstegen i arbetet med att minska riskerna för fattigdom och social utestängning avstannat. Olika stödåtgärder, exempelvis korttidsanställningar och liknande system, har i viss mån dämpat krisens negativa effekter på kort sikt. Pandemins negativa effekter kommer i oproportionellt hög grad att drabba låginkomsttagare, med ökad fattigdom och ojämlikhet i hela Europa som följd. Än så länge känner man inte till pandemins fulla ekonomiska, sysselsättningsmässiga och sociala konsekvenser. Jämställdhetsintegrering måste tillämpas till fullo i alla delar av de avhjälpande åtgärder som vidtas med anledning av covid-19-krisen, i syfte att säkerställa jämställdhet och stödja återhämtningen för de mest utsatta kvinnorna.

- I. Covid-19-pandemin och den följande ekonomiska krisen har drabbat kvinnor på andra sätt än män i unionen och äventyrar de senaste årtiondenas framsteg med att minska fattigdomen och bristen på jämställdhet i medlemsstaterna. Enligt Europeiska jämställdhetsinstitutet har unga kvinnor drabbats oproportionellt hårt av covid-19-pandemin, då sysselsättningen minskat med mer än 10 % bland unga kvinnor, jämfört med 2,4 % totalt. Pandemin har på ett oproportionerligt sätt drabbat kvinnor på det socioekonomiska planet, förvärrat den befintliga diskrimineringen och lett till ännu större ojämställdhet på arbetsmarknaden. Fler kvinnor än män har förlorat sina arbeten på grund av covid-19-pandemin.² Enligt Eurofound är det kvinnliga låginkomsttagare som drabbats hårdast av förlusten av arbetstillfällen under pandemin och som löpt störst risk att bli permitterade.³ Sannolikheten att förlora jobbet i covid-19-pandemins kölvatten har varit störst för unga kvinnor i åldrarna 18–34 år (11 %, jämfört med 9 % av de unga männen).⁴ Fler kvinnor än män har gått ned i arbetstid för att ta hand om barn och andra anhöriga. Covid-19-krisen har ökat mängden obetalt hushållsarbete och obetald barnomsorg, som det till största delen varit kvinnor som axlat, vilket har skapat en dubbel börda för förvärvsarbetande mödrar. Kvinnor löper större risk att smittas av covid-19 på grund av sin överrepresentation i den samhällsviktiga frontlinjen och inom mer exponerade yrken.
- J. Ojämlikheten kommer att fortsätta att öka. Krisens effekter på medellång sikt kommer att bero på graden av delaktighet i återhämtningen. Socialförsäkringspolitiken är en central del av de nationella utvecklingsstrategierna för att minska fattigdomen och utsattheten under hela livet och för att stödja en inkluderande och hållbar tillväxt. Återhämtningen måste inbegripa riktade strategier till stöd för de mest utsatta och marginaliserade kvinnorna i våra samhällen och inte lämna någon utanför.
- K. Kvinnor är överrepresenterade i atypiska anställningsformer, inklusive deltidsarbete, och arbetar ofta i otrygga, underbetalda eller undervärderade sektorer, bland annat som arbetstagare i frontlinjen i de sektorer som drabbats hårdast av pandemin. Sysselsättningen bland kvinnor har under det senaste årtiondet ökat mest inom kvinnodominerade yrken och yrken som redan tidigare främst innehades av kvinnor, bland annat vården. Hela 76 % av vård- och omsorgspersonalen utgörs av kvinnor.⁵

² https://www.ilo.org/global/about-the-ilo/newsroom/news/WCMS_813449/lang--en/index.htm
<https://news.un.org/en/story/2021/07/1096102>

³ Eurofound, *COVID-19: Implications for employment and working life*, COVID-19 series, Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg.

⁴ https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef20068en.pdf

⁵ <https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/essential-workers>

Eurofound's forskning visar att jämställdheten inom sysselsättningen visserligen ökar, men att könsfördelningen i arbetet fortfarande är lika sned och att den andel av arbetsmarknaden inom EU där det råder en jämn könsfördelning (där ingendera av könen utgör mer än 60 %) minskade från 27 % till 18 % mellan 1998 och 2019.⁶ Fler kvinnor än män har yrken som kan utföras på distans. Familjen utgör grundstenen i vårt samhälle, varför det måste finnas möjligheter till balans mellan arbets- och privatlivet.

- L. Kvinnor är överrepresenterade bland de informella omsorgsgivare som har slutat förvärvsarbete för att ta hand om äldre släktingar eller anhöriga med funktionsnedsättning. I många medlemsstater får de inte tillräckligt stöd från myndigheterna och de sociala trygghetssystemen och löper därför större risk att drabbas av fattigdom och social utestängning.
- M. Lönediskrimineringen i EU, det ojämslidda utförandet av oavlönat omsorgsarbete och arbete i hemmet, diskrimineringen i tillträdet till arbetsmarknaden, låga löner och dåliga karriärmöjligheter utgör hinder för ett jämställt ekonomiskt oberoende för kvinnor och män och kan medföra högre risk för fattigdom och social utestängning för kvinnor och ett större könslönegap och ökade pensionsklyftor mellan könen. Fattigdom ökar risken för våld mot kvinnor. Kvinnor som befinner sig i riskzonen för fattigdom är mer sårbara och våld ökar risken för socialt utanförskap. Icke-diskriminerande löner är en nödvändig förutsättning för kvinnor. Kvinnors ekonomiska egenmakt är av central betydelse för uppnåendet av jämställdhet och bekämpningen av kvinnors fattigdom.
- N. Kvinnornas totala sysselsättningsgrad är nästan 12 % lägre än männens, och en tredjedel av de förvärvsarbetande kvinnorna arbetar deltid, jämfört med 8 % av de förvärvsarbetande männen. En femtedel av alla kvinnor som lever i fattigdom förvärvsarbetar inte, på grund av ansvar för omsorg och hemmet.⁷ Kvinnornas deltagande på arbetsmarknaden har ökat de senaste årtiondena, men flera könsklyftor kvarstår. Färre kvinnor än män arbetar heltid (48 % av kvinnorna, jämfört med 64 % av männen), och marginaliserade kvinnor är ännu mer exkluderade från heltidssysselsättning.⁸ Enbart 20,7 % av kvinnorna med funktionsnedsättning och 28,6 % av männen med funktionsnedsättning arbetar heltid.
- O. Under 2019 var kvinnornas genomsnittliga bruttotimlön i EU 14,1 % lägre än männens.⁹ Majoriteten av dem som tjänar minimilön i Europa är kvinnor.¹⁰ De främsta orsakerna till könslöneklyftan är sektorssegregeringen mellan kvinnor och män, det utbredda deltidsarbetet bland kvinnor och det faktum att kvinnor mindre ofta än sina manliga motsvarigheter innehar tjänster med ledningsansvar. Könslönegapet uppgick till 5–20 % i EU som helhet.¹¹

---

⁶ Eurofound's och Europeiska kommissionens gemensamma forskningscentrum, *European Jobs Monitor 2021: Gender gaps and employment structure*, Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg, 2021.

⁷ EIGE:s rapport *Poverty, gender and intersecting inequalities in the EU: Review of the implementation of Area A: Women and Poverty of the Beijing Platform for Action*, 2016.

⁸ <https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2021/domain/work/disability>

⁹ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Gender_pay_gap_statistics

¹⁰ Eurofound, *Understanding the gender pay gap: What difference do sector and occupation make?* Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg, 2021. Eurofound, *Minimum wages in 2021: Annual review*, Minimum wages in the EU series, Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg, 2021.

¹¹ Eurofound, *Understanding the gender pay gap: What difference do sector and occupation make?*

- P. I EU är pensionerna för kvinnor över 65 år i genomsnitt 29 % lägre än männens.¹² Eurofound's EU-omfattande forskning visar att andelen kvinnliga pensionärer över 65 år som befann sig i riskzonen för fattigdom var cirka 3–4 procentenheter högre än motsvarande andel bland de manliga pensionärerna mellan åren 2010 och 2019. Bland dem som är 75 år eller äldre koncentreras fattigdomen konsekvent till kvinnor, framför allt som en konsekvens av en dålig könsfördelning i fråga om obetalt omsorgsarbete, olika livslön och livsarbetsstid som resulterat i lägre pensioner, olika pensionsåldrar för kvinnor och män i vissa medlemsstater och ett mer utbrett ensamboende bland äldre kvinnor. Det behövs effektiva åtgärder för att minska skillnaderna i sysselsättning, omsorg, löner och pensioner mellan könen. Inget land i världen har uppnått full jämställdhet.
- Q. Kvinnor kan drabbas särskilt hårt av ekonomisk ojämlikhet på grund av inkomstskillnader mellan kvinnor och män som beror på den låga andelen högavlönade kvinnor och det faktum att kvinnornas inkomster huvudsakligen består av löner och i mindre utsträckning av kapitalinkomster. Risker för mensfattigdom kan också ha negativ inverkan på kvinnors situation. Det är beklagligt att kvinnliga hygienprodukter och omsorgsprodukter och omsorgstjänster för barn, äldre och personer med funktionsnedsättning fortfarande inte betraktas som basvaror i samtliga medlemsstater.
- R. Eurofound har framhållit vikten av en politik som främjar en jämn könsfördelning inom betalt och obetalt omsorgsarbete, inbegripet satsningar på föräldraledighet som ökar männens delaktighet i det obetalda omsorgsarbetet, samt bättre löne- och arbetsvillkor i kvinnodominerade sektorer som exempelvis omsorgssektorn.
- S. Jämställdhet på arbetsmarknaden är ett viktigt instrument för att utrota fattigdomen bland kvinnor och gynnar inte bara kvinnor, utan ekonomin som helhet, med positiva konsekvenser för BNP, sysselsättningen och produktiviteten. Ökad jämställdhet skulle medföra en ökning av EU:s BNP per capita med 6,1–9,6 % och ge ytterligare 10,5 miljoner arbetstillfällen till 2050, vilket skulle gynna både kvinnor och män.¹³
- T. Kvinnors upplevelse av hemlöshet är annorlunda på grund av deras kön. Kvinnor drabbas av hemlöshet och utsatta bostadssituationer till följd av diskriminering, fattigdom och könsbaserat våld.
- U. Föräldrarnas fattigdom leder ofta till barnfattigdom. Investeringar i åtgärder till stöd för kvinnor förbättrar också levnadsförhållandena för deras familjer, särskilt för barnen. EU och medlemsstaterna måste respektera, skydda och tillgodose barns rättigheter i enlighet med fördraget om Europeiska unionen. Barns rättigheter äventyras i situationer med fattigdom. Utrotning av barnfattigdom ingår i princip 11 i den europeiska pelaren för sociala rättigheter.
- V. En betydande del av den romska befolkningen i Europa lever under extremt otrygga förhållanden såväl på landsbygden som i städerna och under mycket dåliga socioekonomiska omständigheter. Det finns fortfarande djupt rotad, permanent och strukturell antiziganism, ofta institutionaliserad och statlig, på alla nivåer i det

¹² <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-eurostat-news/-/ddn-20210203-1>

¹³ <https://eige.europa.eu/gender-mainstreaming/policy-areas/economic-and-financial-affairs/economic-benefits-gender-equality>

europiska samhället, vilket utgör ett betydande hinder på alla områden i livet, däribland bostäder, utbildning, hälso- och sjukvård och sysselsättning, och leder till fattigdom. Fattigdom går i arv, vilket gör att de berörda grupperna drabbas av generationsöverskridande svårigheter.

- W. Romer utsätts för diskriminering i tillträdet till sysselsättningsinitiativ som exempelvis ungdomsgarantin. De offentliga arbetsförmedlingarna saknar ofta kapacitet att nå dem eller utövar indirekt diskriminering.
- X. Den digitala och gröna omställningen kräver att man vidtar åtgärder för att se till att ingen hamnar utanför. Kvinnorna är underrepresenterade på alla nivåer i den digitala sektorn och inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik i Europa, och färre kvinnor än män arbetar inom sektorn för innovativ teknik, exempelvis med artificiell intelligens. Bara 34 % av alla utexaminerade inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik är kvinnor samt enbart 17 % av alla IKT-specialister, samtidigt som kvinnor tjänar 19 % mindre än män inom informations- och kommunikationssektorn i Europa. De många olika könsklyftorna, till exempel olika förutsättningar att förverkliga sina drömmar eller skillnader i förmåner och brist på kvinnor i ledande ställning, begränsar flickors yrkeslivs- och utbildningsval från ung ålder och bidrar därmed till att späda på ojämställdheten inom vissa delar av arbetsmarknaden, särskilt när det gäller yrken inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik.
- Y. Kvinnor, särskilt de som bor på landsbygden, har ofta begränsad tillgång till program för utbildning, fortbildning och digitala färdigheter som är viktiga för båda omställningarna och som ger möjlighet till ett framgångsrikt yrkesliv. Utbildning, yrkesutbildning och livslångt lärande är av yttersta vikt för alla.
1. Europaparlamentet efterlyser en övergripande europeisk strategi mot fattigdom som integrerar jämställdhetsperspektivet och som inbegriper mål för att minska fattigdomen och hemlösheten och utrota den extrema fattigdomen i Europa senast 2030, med utgångspunkt i de överordnade målen i handlingsplanen för den europeiska pelaren för sociala rättigheter, särskilt bland barn, och med följdriktiga mätningar och fokus på att bryta den generationsöverskridande fattigdomsriskcykeln. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att till fullo genomföra den europeiska pelaren för sociala rättigheter, med särskilt fokus på de huvudsakliga målen att minska antalet personer i risk för fattigdom och social utestängning med minst 15 miljoner samt att uppnå att minst 78 % av befolkningen mellan 20 och 64 år är i sysselsättning senast 2030 och att minst 60 % av alla vuxna deltar i utbildning varje år. Parlamentet understryker att kvinnors fattigdom är nära knuten till barnfattigdom, att enföräldershushåll löper större risk för fattigdom och social utestängning och att föräldern i de hushållen oftast är en kvinna. Parlamentet betonar att strategin bör beakta de bakomliggande orsakerna till fattigdom och fattigdomens inverkan på barns rättigheter, med målet att säkerställa hållbara och långvariga effekter. Parlamentet begär att man i en sådan strategi inbegriper en intersektionell analys och ett intersektionellt förhållningssätt samt fastställer riktade åtgärder till stöd för de mest marginaliserade. Parlamentet framhåller att kvinnliga låginkomsttagare, äldre kvinnor, kvinnor med funktionsnedsättning, romska kvinnor, kvinnor som tillhör religiösa eller etniska minoriteter, migrantkvinnor, unga kvinnor, hbtqi+-kvinnor och ensamstående mödrar drabbas av större ojämlikhet än kvinnor i

allmänhet. Parlamentet betonar att alla kvinnor, även de som tillhör minoriteter eller utsatta grupper, måste gynnas av strategins mål och åtgärder. Parlamentet poängterar att denna strategi bör överensstämma med EU:s åtaganden avseende mål 1, 5 och 10 för hållbar utveckling och Agenda 2030.

2. Europaparlamentet påpekar att adekvata minimiinkomstsystem bör ingå i en flerdimensionell, integrerad EU-strategi mot fattigdom, i syfte att förhindra och motverka fattigdom bland kvinnor. Parlamentet noterar kommissionens åtagande att lägga fram ett förslag till rådsrekommendation om minimiinkomst under 2022. Parlamentet uppmanar kommissionen att i den kommande rekommendationen avge riktlinjer som syftar till att säkerställa att det inte förekommer någon diskriminering i de befintliga minimiinkomstordningarna, med målet att bryta fattigdomscykeln för utsatta familjer. Parlamentet understryker att medlemsstaternas minimiinkomstsystem måste ha en stark jämställdhetsdimension för att bekämpa fattigdomens feminisering och garantera en minimiinkomst för dem som löper störst risk för utestängning. Parlamentet framhåller vikten av minimipensioner och efterlevandepensioner som ett sätt att motverka social utestängning och fattigdom bland äldre kvinnor. Parlamentet betonar vikten av att hantera behovet av att säkerställa tillräckliga minimipensioner i den rådsrekommendation om minimiinkomst som ska läggas fram under 2022. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att i större utsträckning dela upp uppgifter om ålderspension efter kön och olika åldersgrupper.
3. Europaparlamentet påminner om att förslaget om tillräckliga minimilöner syftar till att minska fattigdomen bland förvärvsarbete, särskilt bland kvinnor. Parlamentet efterlyser ett snabbt antagande av det föreslagna direktivet, som kommer att möjliggöra en rimlig levnadsstandard för arbetstagare och deras familjer. Parlamentet understryker att mer adekvata minimilöner inte bara leder till ett minskat antal arbetande fattiga, utan också kan främja jämställdheten och minska könslöneklyftan eftersom det är en större andel kvinnor som arbetar inom låglöneyrken och låglönesektorer. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att på ett mer systematiskt sätt prioritera och undersöka andelen förvärvsarbete fattiga sett till kön och specifika grupper samt att främja anställningstrygghet, minska löneklyftorna och vidta åtgärder mot ofrivilligt deltidsarbete och därmed minska lönediskrimineringen, inbegripet könslöneklyftan, för att säkerställa att anständigt arbete är en hållbar väg ut ur fattigdomen.
4. Europaparlamentet understryker att medlemsstaterna måste bedriva en välutformad arbetsmarknadspolitik som syftar till att utrota de könsklyftor som försätter kvinnor i ökad risk för fattigdom, särskilt sysselsättnings-, löne- och pensionsklyftorna mellan könen. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att inte minst via den europeiska planeringsterminen bygga upp inkluderande arbetsmarknader, med vägar för sårbara grupper till kvalitetssysselsättning och med anständiga löner och socialt skydd. Parlamentet framhåller att det trots vissa framsteg fortfarande råder bristande jämställdhet på arbetsmarknaden, vilket måste åtgärdas. Parlamentet uppmanar kommissionen att med hjälp av konkreta åtgärder genomföra och noggrant övervaka jämställdhetsstrategins huvudsakliga mål. Parlamentet betonar arbetsmarknadsparternas roll i arbetet med att minska sysselsättnings-, löne- och pensionsklyftorna mellan könen. Parlamentet välkomnar förslaget till direktiv om insyn i lönesättningen, som syftar till att stärka principen om lika lön för lika eller likvärdigt arbete för kvinnor och män genom insyn i lönesättningen och efterlevnadsmekanismer och därigenom minska

könslönegapet och stärka kvinnors ekonomiska stabilitet och ekonomiska oberoende mer generellt, samt till att göra det möjligt för drabbade kvinnor att undkomma fattigdom och våld i hemmet. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att säkerställa att alla sådana förslag täcker så många arbetstagare som möjligt, utan diskriminering. Parlamentet betonar att kvinnornas ökade deltagande på arbetsmarknaden bör inriktas på hållbar sysselsättning av god kvalitet, inbegripet inom framtidsorienterade sektorer, för att minska könslönegapet. Parlamentet understryker att könssegregeringen på arbetsmarknaden kan göra att kvinnodominerade sektorer underskattas och leda till otrygga arbetsvillkor för kvinnor inom dessa sektorer.

5. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att förbättra arbetsmarknadsmöjligheterna för kvinnor, att minska kvinnornas börda och ansvar och att aktivt stödja informella omsorgsgivare, varav de flesta är kvinnor, genom att trygga en adekvat inkomst för sådana omsorgsgivare, genom att få fler män att axla sitt omsorgsansvar, genom att säkerställa lättillgänglig formell offentlig och privat barnomsorg av hög kvalitet, särskilt för barn under tre år, och högkvalitativ omsorg och tjänster för personer i behov av omsorg och stöd, inbegripet äldre personer och personer med funktionsnedsättning, och genom att tillhandahålla psykosocialt stöd eller avlastningstjänster för informella omsorgsgivare. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att anslå tillräcklig finansiering för bättre och mer rimligt prissatt offentlig och privat service samt att stödja icke-vinstdrivande social service och annan social infrastruktur och säkerställa tillgång till samhällsviktig service för kvinnor och, vid behov, deras minderåriga barn och andra nära anhöriga i behov av omsorg eller stöd, särskilt för sårbara grupper, eftersom detta skulle göra det möjligt för fler kvinnor att förvärvsarbeta och skapa möjligheter till en god balans mellan arbete och privatliv och dessutom bidra till en minskad fattigdomsrisk för kvinnor och de som är beroende av dem. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att sörja för att EU:s jämställdhetslagstiftning med direkt påverkan på kvinnors deltagande på arbetsmarknaden införlivas och dess framsteg övervakas noga.
6. Europaparlamentet välkomnar kommissionens åtagande att under 2022 lägga fram en översyn av Barcelonamålen om förskoleverksamhet och barnomsorg. Parlamentet uppmanar eftertryckligen medlemsstaterna att påskynda arbetet med att uppnå Barcelonamålen överallt i EU för att möjliggöra kvinnors deltagande på arbetsmarknaden samt att prioritera en ambitiös översyn av barnomsorgsmålet för barn under tre år och att undanröja all diskriminering i tillgången till högkvalitativ barnomsorg genom att investera i lättillgänglig barnomsorg av god kvalitet för alla och samtidigt tillvarata den fulla potentialen hos den europeiska barngarantin och relevanta EU-medel. Parlamentet inser att det krävs insatser för att komma till rätta med de befintliga ojämlikheterna när det gäller tillgång till högkvalitativ förskoleverksamhet och barnomsorg. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att åtgärda bristen på fritidsverksamhet efter skolan och på lov. Parlamentet uppmanar kommissionen och rådet att ta fram liknande mål för långtidsvård som en del av den kommande europeiska omsorgsstrategin, inbegripet ett initiativ om långtidsvård under 2022, där man tar ett helhetsgrepp om frågan om alla omsorgsbehov och all omsorgsservice och fastställer minimistandarder och kvalitetsriktlinjer för omsorg genom hela livet, i syfte att sörja för en hållbar långtidsvård som ger bättre tillgång till kvalitetstjänster för dem som behöver det, säkerställa kvinnors fortsatta deltagande på arbetsmarknaden och motverka det ojämställda omsorgsansvaret. Parlamentet framhåller även behovet av åtgärder för att

uppmuntra män att söka sig till omsorgsyrken. Parlamentet uppmanar Europeiska rådet att häva blockeringen av direktivet om kvinnor i styrelser. Parlamentet betonar att bilden av kvinnor i ledande positioner kan påverka flickors och unga kvinnors utbildnings- och yrkesval och bidra till att sätta stopp för ojämlikheten inom vissa delar av arbetsmarknaden där det arbetar färre kvinnor samt förbättra arbetsvillkoren inom kvinnodominerade sektorer.

7. Europaparlamentet konstaterar att åtgärder som skapar incitament för kvinnors sysselsättning genom att männen tar ett lika stort omsorgsansvar, till exempel effektiva system för pappaledighet och åtgärder mot skattebestämmelser som är till nackdel för den som tjänar minst, vilket oftast är kvinnan, kan bidra direkt eller indirekt till att minska ojämställdheten sett till både sysselsättningen och lönerna. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att främja en jämn fördelning av omsorgsansvaret mellan kvinnor och män med hjälp av betald ledighet som inte kan överföras mellan föräldrarna, vilket skulle göra det möjligt för kvinnor att i allt större utsträckning arbeta heltid. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att sörja för ett snabbt och ambitiöst genomförande av direktivet om balans mellan arbete och privatliv.
8. Europaparlamentet framhåller att alla måste ha och garanteras tillgång till allmän, solidaritetsbaserad och tillräcklig ålderspension, särskilt kvinnor, eftersom den genomsnittliga pensionsklyftan mellan könen i EU fortfarande är hög och uppgick till 29 % under 2019. Parlamentet framhåller vikten av offentliga pensionssystem och tjänstepensionssystem som ger en adekvat pensionsinkomst över fattigdomsgränsen och gör att pensionärer kan behålla sin tidigare levnadsstandard. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att överväga att göra omsorg om barn och annan informell omsorg pensionsgrundande när kvinnor inte har möjlighet att förvärvsarbeta och göra lämpliga pensionsinbetalningar, bland annat i form av omsorgspoäng, samt att ta hänsyn till det faktum att kvinnor ofta måste avbryta sitt arbetsliv för att axla sådana uppgifter på grund av djupt rotade könsroller. Parlamentet konstaterar att konsekvenserna av kvinnors livslånga begränsade ekonomiska oberoende och den bristande jämställdheten på arbetsmarknaden blir tydligast bland de äldre åldersgrupperna, särskilt bland änkor och kvinnor som lever ensamma. Parlamentet noterar att kvinnors högre fattigdomsnivå jämfört med män är som störst i åldersgruppen 75 år och äldre, vilket är särskilt oroande med tanke på att den största delen av EU:s åldrande befolkning är kvinnor.
9. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att säkerställa lika ekonomiska villkor för kvinnor under och efter covid-19-krisen. Parlamentet betonar att återhämtningsåtgärderna måste vara jämställdhetsmedvetna, inbegripa investeringar i omsorgssektorn, främja högkvalitativ sysselsättning och hållbar tillväxt, anständiga arbeten, kompetens och utbildning och resiliensen hos och rättvisan i våra samhällen samt att de bör präglas av en stark social dimension för alla kvinnor, med ett intersektionellt förhållningssätt, i syfte att stödja kvinnor från mer utsatta grupper, till exempel kvinnor som lever ensamma eller i hushåll där ingen förvärvsarbetar, kvinnor med funktionsnedsättning, romska kvinnor, kvinnor från religiösa eller etniska minoriteter, ensamstående mödrar, äldre kvinnor, migrantkvinnor, unga kvinnor, hbtqi+-kvinnor eller kvinnor som tar hand om anhöriga, eftersom de löper särskilt stor risk att hamna i fattigdom och utanförskap. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att underlätta ett formellt erkännande av färdigheter som inhämtats under omsorgsperioder i syfte att förbättra kvinnors anställbarhet när deras omsorgsansvar upphör. Parlamentet

understryker att kvinnor visserligen generellt löper större risk för fattigdom under livet, men att covid-19-pandemin har ökat denna risk ännu mer, eftersom nedstängningarna som införts för att stoppa pandemin har fått betydande konsekvenser för de ekonomiska sektorer (till exempel hotell- och restaurangnäringen, detaljhandeln, omsorg och hushållsnära tjänster) där kvinnor ofta är överrepresenterade.

10. Europaparlamentet konstaterar att ett av de områden där kvinnorna har drabbats oproportionellt hårt jämfört med männen är lika tillgång till ekonomin, eftersom kvinnor ofta är överrepresenterade i pandemins frontlinje och i tjänstesektorn, som har drabbats särskilt hårt av den rådande krisen, vilket har lett till ökad arbetslöshet, och därmed också en hög sannolikhet för fattigdom, bland kvinnor i EU.
11. Europaparlamentet konstaterar med oro att den ekonomiska segregeringen och nackdelarna för kvinnor när det gäller att komma in och stanna kvar på arbetsmarknaden innebär lägre löner, otrygga arbetsvillkor, lägre pensioner och ökad risk för fattigdom och social utestängning under livets gång.
12. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att främja flexibilitet för både kvinnor och män när det gäller arbetstider och arbetets organisation för att främja möjligheterna att förena familjeliv och arbete.
13. Europaparlamentet framhåller vikten av att främja en politik som stimulerar ekonomin och hjälper företagare att bidra till framväxten av en arbetsmarknad med anständiga arbetstillfällen.
14. Europaparlamentet betonar den avgörande betydelsen av alla europeiska fonder och program på det sociala området, särskilt Europeiska socialfonden+ (EFS+) och Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter för uppsagda arbetstagare, fonden för en rättvis omställning, faciliteten för återhämtning och resiliens och asyl-, migrations- och integrationsfonden. Parlamentet understryker att medlemsstaterna och kommissionen bör ha som mål att genom ESF+ mildra krisens socioekonomiska effekter, särskilt för kvinnor, samt att öka kvinnornas sysselsättningsgrad och förbättra möjligheterna att förena arbete och privatliv, bekämpa fattigdomens feminisering och könsdiskrimineringen på arbetsmarknaden och inom utbildning, stödja de mest utsatta och bekämpa barnfattigdom. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att använda dessa medel på ett fullständigt, effektivt och insynsvänligt sätt så nära de människor som behöver dem som möjligt och att därför samråda med och involvera de regionala och lokala myndigheterna i samband med utnyttjandet av medlen. Parlamentet uppmanar vidare medlemsstaterna att integrera jämställdhetsmål i alla sina nationella planer för återhämtning och resiliens och att säkerställa att särskild hänsyn tas till de mest utsatta grupperna av kvinnor i utformningen och planeringen av de nationella planerna och i genomförandet av finansierade projekt. Parlamentet påminner medlemsstaterna om att alla EU-finansierade projekt måste vara förenliga med EU-rätten, inbegripet stadgan om de grundläggande rättigheterna, samt FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Parlamentet upprepar kommissionens prognos att det i samband med återhämtningen efter covid-19-utbrottet kommer att bli ännu viktigare under de närmaste åren att bekämpa extrem fattigdom, särskilt barnfattigdom. Parlamentet insisterar därför på att totalt minst 20 miljarder euro måste investeras i den europeiska barngarantin under perioden 2021–2027. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att

utnyttja ESF+ fullt ut, särskilt de tillgängliga medlen till stöd för dem som har det sämst ställt, i syfte att komma till rätta med de typer av extrem fattigdom som är förknippad med störst risk för social utestängning, såsom hemlöshet, barnfattigdom och livsmedelsbrist.

15. Europaparlamentet betonar att kvinnor inte bara i oproportionellt hög grad förlorade jobbet i början av pandemin, utan att de också har haft större svårigheter att komma tillbaka in och bli kvar på arbetsmarknaden under perioden mellan de första två pandemivågorna och att sysselsättningsmöjligheterna ökade med 1,4 % för männen men med bara 0,8 % för kvinnorna under denna period. Parlamentet betonar att oproportionellt många ungdomar, särskilt unga kvinnor, förlorade jobbet under pandemins första våg. Parlamentet konstaterar att tidigare kriser har visat att det faktum att unga människor kommer in på arbetsmarknaden under en recession kan påverka dessa personer negativt ur sysselsättningshänseende i ett årtionde eller mer.
16. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att främja kvinnors deltagande på arbetsmarknaden, samtidigt som de tryggar skatteprogressivitet, undanröjer skattemässiga könsobalanser och annan ojämlikhet och lägger fram specifika, riktade och mätbara initiativ inom ramen för finansieringsprogram, i enlighet med kommissionens rekommendation om effektivt aktivt sysselsättningsstöd, samt att främja kvinnors egenmakt genom tillgänglig och inkluderande formell, icke-formell och informell allmän och yrkesinriktad utbildning och livslångt lärande, varvid särskild uppmärksamhet bör ägnas åt de mest marginaliserade personerna, liksom tillgång till finansiering, kvinnligt företagande och kvinnors närvaro i framtidsinriktade branscher, i syfte att säkerställa tillgången till högkvalitativ sysselsättning och anständiga arbets- och anställningsvillkor inom alla åldersgrupper. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att bedriva politik som bidrar till utbildning, kompetensutveckling och omskolning för kvinnor, särskilt med beaktande av den gröna och den digitala omställningen. Parlamentet uppmanar EU och medlemsstaterna att stödja kvinnors tillgång till livslångt lärande och utbildning av god kvalitet, särskilt efter omsorgsrelaterade frånvaroperioder, och att vidta kraftfulla åtgärder för att komma till rätta med tids- och resursbristen samt den digitala klyftan. Parlamentet efterlyser större satsningar på ämnen inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik och på digital utbildning, yrkesutbildning, livslångt lärande, artificiell intelligens och finanskunskaper samt andra övergripande färdigheter på alla utbildningsnivåer, i syfte att säkerställa att fler kvinnor börjar arbeta inom framtidsorienterade sektorer och bidrar till utvecklingen av dem och till samhällsutvecklingen i allmänhet. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att använda EU-medel och EU-program till att stödja livslångt lärande och utbildning inom de specifika områdena som rör nya digitala färdigheter och ny digital kapacitet, särskilt ämnen inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik. Parlamentet betonar att kvinnligt företagande har ett mervärde och måste stödjas och främjas.
17. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att vara ambitiösa i sitt genomförande av den europeiska barngarantin, direktivet om insyn i lönesättningen, det framtida direktivet om minimilöner och rekommendationen om minimiinkomst.
18. Europaparlamentet betonar att de nationella insatserna för att säkerställa integrering av romer bör påskyndas i alla EU-medlemsstater. Parlamentet uppmanar kommissionen att

främja inkludering och därmed trygga romska flickors och kvinnors delaktighet på alla nivåer, inbegripet de som arbetar på lokal och regional nivå och på EU-nivå. Parlamentet påpekar att man i samband med detta arbete bör beakta jämställdhetsaspekter och fokusera på att lyfta upp god praxis från medlemsstatsnivån till unionsnivån.

19. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att komplettera EU:s ekonomiska bistånd med studieprogram och projekt som ger begåvade romska flickor och kvinnor möjlighet till vidareutbildning som gör att de kan ta sig ur generationsöverskridande fattigdom, främjar deras sociala integration och ger dem större kunskaper, med målet att förbättra romernas situation. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att tillkännage hur stort stöd de skulle behöva för att genomföra de rekommenderade integrationsåtgärderna för den romska befolkningen.
20. Europaparlamentet påminner om att snäva definitioner av hemlöshet exkluderar kvinnor som lever i hemlöshet eller är utestängda från bostadsmarknaden, på grund av att de använder sig av informella och ofta osäkra lösningar, exempelvis sover ute och bor i nödbostäder, och inte söker hjälp av stödtjänster för hemlöshet förrän dessa andra alternativ är uttömda. Parlamentet påpekar att kvinnor till följd av detta inte beaktas och att de underskattas i hemlöshetsuppgifterna och att deras upplevelser och behov därför förbises.
21. Europaparlamentet påminner om att kvinnor är särskilt utsatta i bostadskrisen. Parlamentet betonar att kvinnors hemlöshet ofta är mindre synlig och behöver hanteras på ett särskilt sätt. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att använda sig av ett könsperspektiv i sina nationella strategier mot hemlöshet i syfte att stödja kvinnor som är hemlösa, vilka ofta bär på komplexa trauman och står inför återtraumatisering, till exempel till följd av våld i nära relationer och övergrepp, separation från sina barn, stigmatisering och brist på säkra och trygga utrymmen. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att anlägga ett könsperspektiv i sin bostadspolitik, särskilt genom att ge stöd åt kvinnor i situationer som exempelvis ensamföräldraskap.
22. Europaparlamentet välkomnar inrättandet av den europeiska plattformen för åtgärder mot hemlöshet och dess individinriktade, bostadsorienterade och integrerade strategi. Parlamentet begär att plattformen tillämpar jämställdhetsintegrering i allt sitt arbete samt inkluderar kvinnorättsorganisationer och genomför en studie om situationen kring kvinnors hemlöshet i Europa.
23. Europaparlamentet understryker att man i samband med den europeiska gröna given och den rättvisa omställningen måste ägna särskild uppmärksamhet åt energifattigdom och öka de offentliga investeringarna i subventionerade, överkomliga och energieffektiva bostäder.
24. Europaparlamentet betonar jämställdhetsaspekten av energifattigdomen, som i oproportionellt hög grad drabbar ensamstående kvinnor, enföräldershushåll och hushåll med kvinnligt överhuvud, samt vikten av att uppmärksamma kvinnors särskilda situation vid analysen av den ökande risken för bristande ojämlikhet och fattigdom till följd av klimatpolitiken. Parlamentet påpekar att man måste ta större hänsyn till frågan

om rättvisa mellan könen när det gäller bostäder och stadsförnyelse. Parlamentet upprepar sin uppmaning till kommissionen och medlemsstaterna om att fastställa en definition av energifattigdom som beaktar dess könsrelaterade aspekter samt att vidta mer ambitiösa åtgärder för att hantera energifattigdom.¹⁴ Parlamentet uppmanar i detta sammanhang medlemsstaterna att rapportera om energifattigdomens könsrelaterade aspekter i sina nationella energi- och klimatplaner.

25. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att avskaffa skatter på hygienprodukter, som i oproportionellt hög grad kränker kvinnliga låginkomsttagares värdighet. Parlamentet finner det djupt beklagligt att ett antal medlemsstater trots de föreslagna förändringarna av momsreglerna 2018 inte har sänkt momsens på hygienprodukter.
26. Europaparlamentet noterar att alla medlemsstater har ökat sina omsorgspaket under pandemin och infört särskilda bestämmelser för enföräldershushåll. Parlamentet uppmanar eftertryckligen medlemsstaterna att förlänga dessa bestämmelsers giltighetstid under återhämtningsperioden.
27. Europaparlamentet anser att det är viktigt för jämställdhetspolitiken att man åtgärdar den sneda könsfördelningen inom både det avlönade och det oavlönade omsorgsarbetet, ökar antalet kvinnor inom mansdominerade sektorer och främjar mäns sysselsättning inom kvinnodominerade sektorer, för att hantera könssegregeringen inom sysselsättningen. Parlamentet betonar att den bestående könssegregeringen inom yrkeslivet är ett tecken på att det måste göras mer via utbildningssystemen och andra incitament för att uppmuntra unga män och kvinnor att börja arbeta inom yrken som förknippas med det andra könet.
28. Europaparlamentet beklagar att dagens fattigdomsuppgifter bara speglar en del av könsklyftan, eftersom indikatorer för fattigdomsrisk bygger på uppgifter om hushållen som inte visar fördelningen och tillgången till resurser inom dem. Parlamentet upprepar sina uppmaningar till kommissionen och medlemsstaterna om att vidareutveckla och förbättra insamlingen av könsuppdelade uppgifter och könsuppdelad statistik, forskning och analys samt att tillhandahålla stöd och åtgärder för att förbättra institutioners och civilsamhällesorganisationers kapacitetsuppbyggnad när det gäller insamling och analys av uppgifter. Parlamentet uppmanar särskilt EU:s observationsgrupp för energifattigdom att inbegripa könsuppdelade uppgifter i sin uppsättning offentligt tillgängliga indikatorer.
29. Europaparlamentet påminner om att social distansering och karantän på grund av covid-19 har lett till en dramatisk ökning av antalet fall av våld mot kvinnor, inbegripet ett ökat antal fall av våld i nära relationer och övergrepp mot barn. Parlamentet påminner om att kvinnors ekonomiska oberoende visat sig vara ett centralt verktyg mot könsrelaterat våld. Parlamentet uppmanar därför kommissionen och medlemsstaterna att tillhandahålla ekonomiskt stöd till kvinnor som utsatts för könsrelaterat våld och som flyttar till eget boende, och att förbättra tillgången till information om ekonomiskt stöd för överkomligt boende som ett sätt att förbättra dessa kvinnors ekonomiska oberoende och levnadsstandard.

---

¹⁴ Europaparlamentets resolution av den 26 maj 2016 om ett könsperspektiv på fattigdom, EUT C 76, 28.2.2018, s. 93.

INFORMATION OM ANTAGANDET I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

Antagande	3.3.2022
Slutomröstning: resultat	+: 41 -: 8 0: 4
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Atidzhe Alieva-Veli, Dominique Bilde, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Sylvie Brunet, Jordi Cañas, David Casa, Leila Chaibi, Ilan De Basso, Margarita de la Pisa Carrión, Özlem Demirel, Jarosław Duda, Estrella Durá Ferrandis, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Rosa Estaràs Ferragut, Nicolaus Fest, Loucas Fourlas, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Elisabetta Gualmini, Alicia Homs Ginel, France Jamet, Agnes Jongerius, Radan Kanev, Adám Kósa, Stelios Kypourouopoulos, Katrin Langensiepen, Miriam Lexmann, Elena Lizzi, Giuseppe Milazzo, Kira Marie Peter-Hansen, Dragoş Pişlaru, Manuel Pizarro, Dennis Radtke, Elżbieta Rafalska, Guido Reil, Daniela Rondinelli, Mounir Satouri, Monica Semedo, Michal Šimečka, Beata Szydło, Eugen Tomac, Romana Tomc, Marie-Pierre Vedrenne, Nikolaj Villumsen, Marianne Vind, Maria Walsh, Stefania Zambelli, Tatjana Ždanoka
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Evelyn Regner, Eugenia Rodríguez Palop, Sara Skyttedal

SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

41	+
NI	Daniela Rondinelli
PPE	David Casa, Jarosław Duda, Rosa Estaràs Ferragut, Loucas Fourlas, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Radan Kanev, Stelios Kypouropoulos, Dennis Radtke, Sara Skytvedal, Eugen Tomac, Romana Tomc, Maria Walsh
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Sylvie Brunet, Jordi Cañas, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Dragoş Pîslaru, Monica Semedo, Michal Šimečka, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Ilan De Basso, Estrella Durá Ferrandis, Elisabetta Gualmini, Alicia Homs Giné, Agnes Jongerius, Manuel Pizarro, Evelyn Regner, Marianne Vind
The Left	Leila Chaibi, Özlem Demirel, Eugenia Rodríguez Palop, Nikolaj Villumsen
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Kira Marie Peter-Hansen, Mounir Satouri, Tatjana Ždanoka

8	-
ECR	Giuseppe Milazzo, Margarita de la Pisa Carrión, Elżbieta Rafalska, Beata Szydło
ID	Dominique Bilde, Nicolaus Fest, France Jamet, Guido Reil

4	0
ID	Elena Lizzi, Stefania Zambelli
NI	Ádám Kósa
PPE	Miriam Lexmann

Teckenförklaring:

+ : Ja-röster

- : Nej-röster

0 : Nedlagda röster